

บทที่ 3

แนวทางในการปรับเปลี่ยนความผิดลหุโทษในต่างประเทศ

กฎหมายอาญาเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันระเบียบกฎหมายของบ้านเมือง เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น การบัญญัติให้การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือสังคมเป็นความผิดอาญา เนื่องจากกฎหมายอาญามีมาตรการบังคับโทษที่รุนแรง มีบทบังคับโทษที่มีประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย แต่จากเหตุผลดังกล่าวไม่ได้หมายความว่า การบัญญัติความผิดอาญาหรือการลงโทษทางอาญาจะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกการกระทำผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคม ความผิดเล็กน้อยที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายอาญา ก่อให้เกิดปัญหาความเหมาะสมของการกระทำผิดและโทษ ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินคดีและการบังคับคดีที่ยุ่งยากซับซ้อน ตลอดจนความน่าตำหนิของผู้กระทำความผิดที่ถูกตราหน้าว่าเป็นอาชญากร เป็นต้น ผลเสียที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความเคารพในกฎหมายของคนในสังคมที่มีต่อความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอาญาเป็นอย่างมาก มีหลายประเทศที่ประสบปัญหานี้ จึงได้คิดวิธีการต่างๆ กันไป เพื่อให้กฎหมายอาญามีความศักดิ์สิทธิ์น่าเชื่อถือ ดังที่จะกล่าวต่อไปในบทนี้

3.1 กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์ (Civil Law)

กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นกฎหมายของกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย (Code Law system) มีที่มาที่สำคัญที่สุดคือ กฎหมายโรมัน ประเทศกลุ่มระบบกฎหมายนี้ได้พัฒนามาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะหลัง ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมนี ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า รัฐมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมจัดเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐ จึงมีแนวคิดในการบัญญัติกฎหมายเพื่อเป็นกลไกบังคับคนในสังคมให้อยู่ร่วมกัน แต่ขอบเขตของความสงบเรียบร้อยนั้น เป็นเรื่องที่จะวางหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนเป็นไปได้ยาก จึงต้องพิจารณาจากการกระทำเป็นกรณีไปว่ามีผลกระทบต่อผู้อื่นต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือส่วนรวมหรือไม่ หากไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ใดถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดต่อส่วนตัว และหากการกระทำมีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมแล้ว การกระทำนั้นเป็นปัญหาต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนโดยส่วนรวม รัฐจึงถือ

หลักเกณฑ์นี้บัญญัติให้การกระทำที่ไม่ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือส่วนรวมเป็นความผิด

3.1.1 ประเทศฝรั่งเศส

ตามประวัติศาสตร์แล้ว ดินแดนที่เป็นประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบันเคยเป็นดินแดนของชาวโกล (Gaul) มาเป็นเวลานาน ต่อมาดินแดนของชาวโกลนี้ได้แบ่งออกเป็นประเทศฝรั่งเศส เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก บางส่วนของประเทศเนเธอร์แลนด์ เยอรมนี และสวิตเซอร์แลนด์ในปัจจุบัน และดินแดนของชาวโกลดังกล่าวได้รวมอยู่ในอาณาจักรโรมันด้วย กฎหมายโรมันจึงมีอิทธิพลเหนือดินแดนของชาวโกล⁸⁸ ดังนั้น ประเทศฝรั่งเศสจึงได้รับเอาวัฒนธรรมของโรมันมาใช้อย่างเต็มที่ในการจัดทำประมวลกฎหมายในปี ค.ศ. 1789⁸⁹ ซึ่งเป็นประมวลกฎหมายฉบับแรกและได้รับการแก้ไขปรับปรุงหลายครั้ง และในที่สุด ได้มีการประกาศยกเลิกโดยมีประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่ ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 1992 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาอีกเมื่อวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 1994 โดยประมวลกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดโทษจำคุกขึ้นใหม่ให้มีโทษสูงสุดถึง 30 ปี และยกเลิกโทษจำคุกสำหรับความผิดลหุโทษ (les contraventions)⁹⁰

ประมวลกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ค.ศ. 1810 เป็นประมวลกฎหมายที่ถือเป็นแม่แบบของกฎหมายอาญาหลายประเทศ เดิมประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาค 1 และภาค 2 เป็นภาคทั่วไป ภาค 3 เป็นภาคพิเศษ ส่วนภาค 4 เป็นภาคความผิดลหุโทษ ประกอบไปด้วย การปฏิบัติต่อความผิดลหุโทษ ลักษณะทั่วไปของความผิดลหุโทษ และองค์ประกอบเฉพาะของความผิดลหุโทษ

ประมวลกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ค.ศ. 1810 ได้แบ่งความผิดอาญาออกเป็น 3 ประเภท⁹¹ คือ ความผิดประเภทอุกฤตโทษ (les crimes) ความผิดประเภทมิชยโทษหรือมิชฉิมโทษ (les délits) และความผิดประเภทลหุโทษ (les contraventions) การแบ่งความผิดอาญาออกเป็น 3 ประเภท หรือที่เรียกว่า การแบ่งประเภทความผิดแบบไตรภาค (Tripartite Classification) นั้น

⁸⁸ อุกฤษ มงคลนาวิน. (2514). ประวัติศาสตร์กฎหมายต่างประเทศ (สากล). หน้า 2.

⁸⁹ ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล. (2523). “ระบบกฎหมายและการศาลของประเทศฝรั่งเศสและเยอรมัน.” รพี 23. หน้า 37.

⁹⁰ สถาบันกฎหมายอาญา. (2540, สิงหาคม). สารานุกรมกระบวนการยุติธรรมนานาชาติ. หน้า 360.

⁹¹ สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. (2531, 2 มิถุนายน). “บันทึกของนายชอร์ช ปาร์ดูลซ์ (Georges Padoux) ที่ปรึกษาการร่างกฎหมายของรัฐบาลสยามเกี่ยวกับการร่างกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127.” วารสารนิติศาสตร์, 18. หน้า 18.

นอกจากจะแบ่งตามความหนักเบาของการกระทำความผิดและแบ่งตามลำดับชั้นของโทษแล้ว ยังมีส่วนสัมพันธ์กับองค์กรด้านศาลยุติธรรม⁹² ตั้งแต่ชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการและศาล และการแบ่งแยกประเภทความผิดนี้เป็นประโยชน์ในเรื่องความชัดเจนของอำนาจศาลที่พิจารณาคดีแต่ละประเภท

1. ความผิดประเภทอุกฉุกโทษ (les crimes) ได้แก่ ความผิดที่มีโทษระดับสูงสุด มีโทษจำคุก ตามประมวลกฎหมายอาญาของฝรั่งเศส มาตรา 131-1 วรรคแรก กำหนดระยะเวลาของโทษจำคุกมี 4 ระดับ เริ่มตั้งแต่ไม่เกินสิบห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และมาตรา 131-1 วรรคสอง กำหนดโทษจำคุกหรือกักขังที่ต่ำสุดไว้ 10 ปี และในประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา 131-1 บัญญัติแต่โทษจำคุกสำหรับความผิดประเภทอุกฉุกโทษ โดยไม่มีบทลงโทษปรับสำหรับความผิดประเภทอุกฉุกโทษ⁹³ บัญญัติไว้แต่อย่างใด ความผิดที่จัดอยู่ในความผิดประเภทอุกฉุกโทษ (les crimes) เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นถึงแก่ความตาย ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น

2. ความผิดประเภทมรรยโทษหรือมรรยิมโทษ (les delits) ได้แก่ ความผิดที่มีโทษจำคุก โดยกำหนดระดับโทษจำคุกไว้ 8 ระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับสองเดือน⁹⁴ ถึงสิบปี และเป็นความผิดที่มีโทษปรับ โทษปรับรายวัน โทษให้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณะ โทษจำกัดสิทธิบางประการ และโทษเสริม (les peines complementaires) ที่กำหนดไว้ในมาตรา 131-3⁹⁵ ความผิดที่จัดอยู่ในความผิดประเภทนี้ เช่น ความผิดประทุษร้ายต่อผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถประกอบงานตามปกติได้เป็นเวลาเกินกว่าแปดวัน ความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศซึ่งไม่ใช่ข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดฐานพรากผู้เยาว์ เป็นต้น

3. ความผิดประเภทหลุโทษ (les contraventions) ได้แก่ ความผิดที่ไม่มีโทษจำคุก มีเพียงโทษปรับและโทษจำกัดสิทธิบางประการเท่านั้น

⁹² สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. (2531, 2 มิถุนายน). เล่มเดิม. หน้า 19.

⁹³ คณะวิจัยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2549, มิถุนายน). ศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา (รายงานการวิจัย). หน้า 151.

⁹⁴ เดิมกฎหมายอาญาฝรั่งเศส ค.ศ.1810 เปลี่ยนแปลงโทษจำคุกต่ำสุดจากสองเดือนเป็นหกเดือน เพื่อจำกัดการจำคุกระยะสั้นออกไป แต่ต่อมารัฐบัญญัติเลขที่ 2003-239 ลงวันที่ 18 มีนาคม ค.ศ. 2003 มาตรา 48 แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ.2003 กำหนดอัตราโทษจำคุกต่ำสุดสำหรับความผิดประเภทมรรยโทษหรือมรรยิมโทษเป็นสองเดือน, ดูเพิ่มเติม คณะวิจัยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. แหล่งเดิม. หน้า 154.

⁹⁵ ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา 131-3.

ความผิดลหุโทษ (les contraventions) ตามกฎหมายฝรั่งเศส กำหนดขึ้นมาเพื่อรักษาความมีวินัยของส่วนรวม หรือเพื่อสนับสนุนการปราบปรามที่รวดเร็วที่สุดและรักษาความมั่นคงของการบริหารราชการที่ดีของประเทศ⁹⁶ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมโดยรวม ไม่ใช่ความผิดที่กระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยตรง เช่น การไม่ติดแผ่นป้ายต่ออายุทะเบียนรถยนต์ เป็นต้น

ตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสฉบับนี้ ความผิดซึ่งเป็นความผิดในทางระเบียบ (regulatory punishments) หรือความผิดที่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎระเบียบ ถือเป็นความผิดประเภทลหุโทษ เป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดสถานเบา ซึ่งแต่เดิมประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส ค.ศ. 1810 มาตรา 464 กำหนดโทษสำหรับความผิดลหุโทษไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่ โทษจำคุก โทษปรับ โทษริบทรัพย์สิน ต่อมาในปี ค.ศ. 1993⁹⁷ ได้มีการยกเลิกโทษจำคุกสำหรับความผิดลหุโทษ มีเพียงการลงโทษปรับ (L'amende) และโทษจำกัดสิทธิบางประการเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้การลงโทษแก่การกระทำความผิดลหุโทษเป็นเพียงการลงโทษสถานเบาและไม่นำไปสู่การดำเนินทางศีลธรรม

การลงโทษปรับ (L'amende) เป็นการที่รัฐกำหนดให้มีการลงโทษ โดยใช้วิธีชำระค่าปรับให้แก่รัฐ ซึ่งจะพบได้โดยทั่วไป และมีลักษณะแตกต่างจากการจ่ายค่าสินไหมทดแทนความเสียหายแก่ผู้เสียหาย (les dommages interet alloues a victime) กล่าวคือ การปรับเป็นโทษที่กำหนดขึ้นสำหรับเป็นบทลงโทษผู้กระทำความผิด เป็นบทลงโทษที่กฎหมายกำหนดให้สามารถทำได้ ส่วนค่าสินไหมทดแทนความเสียหายเป็นมาตรการเยียวยาแก้ไขกรณีมีการร้องขอจากผู้เสียหายให้ทดแทนค่าความเสียหาย⁹⁸

การลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดประเภทมัชฌิมโทษหรือมัชฌิมโทษนั้น มาตรา 131-3 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฝรั่งเศส ได้กำหนดโทษสำหรับบุคคลธรรมดาไว้ 6 ลักษณะ⁹⁹ ดังนี้

1. โทษจำคุก
2. โทษปรับ
3. โทษปรับรายวัน
4. การทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์
5. โทษที่เป็นการจำกัดหรือระงับสิทธิ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 131-6

⁹⁶ คณะวิจัยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาทางอาชญาวิทยาและอาัยธรรมศาสตร์. เล่มเดิม. หน้า 163.

⁹⁷ รัฐบัญญัติฉบับที่ 93-913 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 1993.

⁹⁸ Michele-Laure Rassat. (อ้างถึงใน เศรษฐกิจทฤษฎี พรหมชนะ, 2535 : 58)

⁹⁹ ประมวลกฎหมายอาญาของฝรั่งเศส มาตรา 131-3.

6. โทษอื่นที่กำหนดไว้เพื่อให้การลงโทษสมบูรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 131-10

โทษปรับเป็นโทษที่สามารถนำมาใช้กับทุกการกระทำความผิดในกรณีโทษที่เกิดจากการกระทำความผิดระดับกลางหรือความผิดประเภทมัชยโทษหรือมัชฌิมโทษ (les delits) โทษปรับในความผิดประเภทนี้ เป็นโทษที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ เป็นทางเลือก นอกเหนือจากการลงโทษจำคุก แต่สำหรับความผิดประเภทลหุโทษ (les contravention) การลงโทษปรับถือเป็นโทษหลัก การลงโทษปรับมีจำนวนเงินตั้งแต่ 38-3,000 ยูโร ซึ่งสามารถแบ่งได้ 5 ระดับ¹⁰⁰ ดังนี้

1. ปรับไม่เกิน 38 ยูโร สำหรับความผิดลหุโทษชั้นที่ 1
2. ปรับไม่เกิน 150 ยูโร สำหรับความผิดลหุโทษชั้นที่ 2
3. ปรับไม่เกิน 450 ยูโร สำหรับความผิดลหุโทษชั้นที่ 3
4. ปรับไม่เกิน 750 ยูโร สำหรับความผิดลหุโทษชั้นที่ 4
5. ปรับไม่เกิน 1,500 ยูโร สำหรับความผิดลหุโทษชั้นที่ 5

ในกรณีที่กระทำความผิดลหุโทษซ้ำ และมีกฎ (le reglement) กำหนดไว้ให้เพิ่มโทษสูงสุดเป็น 3,000 ยูโร เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การกระทำความผิดซ้ำดังกล่าวเป็นความผิดมัชฌิมโทษ

ต่อมา ในปี ค.ศ. 1958 ประเทศฝรั่งเศสได้ทำการในการปฏิรูปการเมืองครั้งสำคัญ การปฏิรูปที่เห็นอย่างเด่นชัดคือการปฏิรูปการเมืองโดยมาตรการต่างๆ ในรัฐธรรมนูญ ฉบับลงวันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ. 1958 โดยมีรากฐานพยายามที่จะปฏิรูปด้านต่างๆ¹⁰¹ ดังนี้

1. พื้นฟูบทบาทของประธานาธิบดีในฐานะประมุขให้มีบทบาทอย่างแท้จริง
2. เพิ่มพูนอำนาจของรัฐบาลเพื่อสร้างประสิทธิภาพและเสถียรภาพให้กับรัฐบาล
3. ลดอำนาจของรัฐสภาซึ่งมีมากเกินไป
4. ควบคุมประธานาธิบดี รัฐบาล และรัฐสภา โดยศาลยุติธรรมชั้นสูงและศาลอื่นๆ

เดิมอำนาจนิติบัญญัติเป็นของรัฐสภา ฝ่ายบริหารมีหน้าที่เพียงออกกฎข้อบังคับเพื่อบังคับใช้หรือกำหนดรายละเอียดของกฎหมายที่รัฐสภาตราขึ้น แต่รัฐธรรมนูญ ปี 1958 กลับหลักการดังกล่าว โดยกำหนดให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้ใช้อำนาจในการนิติบัญญัติเป็นหลัก ส่วนรัฐสภามีอำนาจนิติบัญญัติอยู่แต่อำนาจในการตราของรัฐสภา กลายเป็นข้อยกเว้น¹⁰²

¹⁰⁰ ประมวลกฎหมายอาญาของฝรั่งเศส มาตรา 131-13.

¹⁰¹ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และชาญชัย แสวงศักดิ์. (2540, มกราคม-เมษายน). “การปฏิรูปการเมืองฝรั่งเศส: ข้อคิดในการปฏิรูปการเมืองไทย.” วารสารธรรมศาสตร์, 23, 1. หน้า 206.

¹⁰² บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และชาญชัย แสวงศักดิ์. แหล่งเดิม. หน้า 215.

ในมาตรา 34 แห่งรัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1958 บัญญัติว่า “รัฐสภาเป็นผู้ตราบัญญัติ”

ส่วนการกำหนดการกระทำที่เป็นความผิดอาญา รัฐบัญญัติเป็นผู้กำหนดการกระทำอันเป็นความผิดประเภทอุกฤษฏโทษ (les crimes) และมัจฉิมโทษหรือมัจฉโทษ (les delits)

ในมาตรา 37 แห่งรัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1958 บัญญัติว่า “เรื่องใดไม่ได้อยู่ในเขตอำนาจการตราบัญญัติ ให้อยู่ในเขตอำนาจการออกกฎหมายของฝ่ายบริหาร”

ดังนั้น ความผิดประเภทยุทธโทษ (les contraventions) จึงเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารในการบัญญัติกฎหมายประเภทนี้ขึ้น เป็นการจำกัดอำนาจของรัฐสภา และให้อำนาจฝ่ายบริหารเป็นฝ่ายที่มีอำนาจในการบัญญัติเพราะความผิดประเภทยุทธโทษเป็นเรื่องเกี่ยวกับทางปกครองหรือมีลักษณะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ เช่น ความผิดฐาน ขับขี่ยานพาหนะโดยไม่เปิดสัญญาณไฟ การขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร หรือขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ความผิดเกี่ยวกับการล่าสัตว์ เป็นต้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายอาญาของฝรั่งเศส แม้ว่าการกระทำความผิดยุทธโทษจะเป็นเรื่องเล็กน้อย ผู้กระทำความผิดสมควรได้รับโทษสถานเบาและไม่นำไปสู่การดำเนินทางศีลธรรม แต่ถือว่าความผิดยุทธโทษเป็นความผิดอาญาประเภทหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ความผิดยุทธโทษบางประเภทไม่อยู่ในความหมายของความผิดยุทธโทษตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ความผิดที่เกี่ยวกับการคมนาคมขนาดใหญ่ (Les contraventions de grande voie) เช่น ความผิดยุทธโทษที่ละเมิดกฎหมายเกี่ยวกับระบบขนส่งทางทะเล ทางน้ำ ทางบกบางประเภท คือ การขนส่งทางรถไฟ ในประเทศฝรั่งเศส ความผิดกฎหมายประเภทนี้ไม่จัดอยู่ในความผิดอาญา แต่เป็นกฎหมายเฉพาะและอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง อีกประเภทหนึ่งคือ ความผิดยุทธโทษเกี่ยวกับศุลกากร (Contraventions douanieres) คำนิยามของความผิดยุทธโทษตามประมวลกฎหมายศุลกากรฝรั่งเศสมีความหมายแตกต่างจากความผิดยุทธโทษตามกฎหมายอาญา และการยกเลิกโทษจำคุกในความผิดยุทธโทษตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่มีผลต่อความผิดยุทธโทษตามประมวลกฎหมายศุลกากรแต่อย่างใด¹⁰³

จะเห็นได้ว่า ในความรู้สึกรู้สึกของคนในสังคมเห็นว่า ความผิดยุทธโทษ เช่น การขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือการขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร เป็นต้น เป็นเรื่องที่ไม่ต้องการเจตนา การกระทำไม่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรง หรือก่อความรุนแรงแก่คนในสังคม ความผิดลักษณะนี้ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ แต่ตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสได้แบ่งความผิดอาญาออกเป็น 3 ประเภท หรือที่เรียกว่า การแบ่งประเภทความผิดแบบไตรภาค และความผิดยุทธโทษเป็นความผิดประเภทหนึ่งในความผิดอาญา เนื่องจาก แบ่ง

¹⁰³ คณะวิจัยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. เล่มเดิม. หน้า 167.

ประเภทความผิดตามความร้ายแรงของโทษ และยังมีความสัมพันธ์อย่างสอดคล้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาตัดสินขององค์กรด้านศาลยุติธรรม ตั้งแต่ในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ และศาล จึงอาจถือได้ว่า ประเทศฝรั่งเศสใช้วิธีการดำเนินคดีกับความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้เหล่านี้ โดยอาศัยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และใช้อัตราโทษเป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภทความผิด ซึ่งความผิดลหุโทษเป็นเพียงการกระทำผิดเล็กน้อย จึงมีเพียงการลงโทษปรับ (L'amende) และโทษจำคุกสิทธิบางประการเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้การลงโทษเป็นเพียงการลงโทษสถานเบา ไม่นำไปสู่การดำเนินทางศีลธรรม

3.1.2 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

กฎหมายอาญาของประเทศเยอรมนีนับว่าเป็นกฎหมายที่มีชื่อเสียงและได้มีหลายๆ ประเทศยอมรับนำมาเป็นแม่แบบในการจัดทำประมวลกฎหมายตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ไม่น้อยไปกว่าอิทธิพลของกฎหมายฝรั่งเศส เมื่ออาณาจักรโรมันเสื่อมถอยลงและจักรวรรดิเยอรมันได้ก่อกำเนิดขึ้น มีการจัดทำประมวลกฎหมายอาญาของเยอรมัน ค.ศ.1871 ขึ้น โดยได้รับอิทธิพลจากกฎหมายโรมันผสมผสานกับกฎหมายจารีตประเพณี เนื้อหาส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกับประมวลกฎหมายของอาณาจักรปรัสเซีย และต่อมาก็มีการจัดทำประมวลกฎหมายใหม่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 และอีกครั้งในปี ค.ศ.1960 แต่ประมวลกฎหมายฉบับปี ค.ศ. 1871 ก็ยังมีผลอยู่จนถึงปัจจุบัน ในกฎหมายโรมัน-เยอรมานิก ได้มีวิวัฒนาการ นำโทษปรับมาใช้ในประมวลกฎหมายอาญา โดยให้โทษปรับใช้ลงแก่ผู้กระทำความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ (petty offences หรือ Ubertretungen) เนื่องจากเห็นว่า การกระทำความผิดเล็กน้อยไม่ควรต้องรับโทษที่มีความรุนแรงเกินไป เป็นการเล็งเห็นความไม่เหมาะสมของการลงโทษสถานหนักแก่ผู้ที่กระทำความผิดสถานเบาหรือความผิดที่มีโทษปานกลาง และเห็นว่าความผิดที่กระทบกระเทือนความสงบเรียบร้อยของสังคมควรจะมีการกำหนดโทษที่เหมาะสมกว่าแต่ก่อน และได้กำหนดโทษสำหรับความผิดประเภทต่างๆ ขึ้นใหม่

ในประเทศเยอรมนีมีการแบ่งความผิดประเภทต่าง ๆ ตามความหนักเบาของโทษ โดยถือแบบอย่างมาจากประเทศฝรั่งเศส และคล้ายกับการแบ่งลักษณะความผิดอาญาต่าง ๆ ออกเป็นความผิดประเภทร้ายแรง (Felony), ความผิดไม่ร้ายแรง (Misdemeanors) และความผิดลหุโทษ (Petty offence) ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยประเทศเยอรมนีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท¹⁰⁴ คือ

¹⁰⁴ Joseph J. Darby. (1976 , Fall) The American Journal of Comparative. P.754-755.

ความผิดอาญา (Verbrechen), ความผิดโทษปานกลาง (Vergehen) และความผิดโทษ (Ubertretungen)

1. ความผิดอาญา (Verbrechen) เป็นความผิดที่มีโทษรุนแรงที่สุด มีโทษจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป ถึงจำคุกตลอดชีวิต สำหรับความผิด เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นถึงแก่ความตาย โดยมีเหตุจูงใจที่ชั่วร้าย (Mord)¹⁰⁵ เป็นต้น

2. ความผิดโทษปานกลาง (Vergehen) เป็นการกระทำความผิดที่มีโทษปานกลาง มีทั้งโทษจำคุกหรือปรับ เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น (assault) มีการใช้โทษปรับ (Geldstrafen) โดยคำนวณค่าปรับจาก ความร้ายแรงของการกระทำความผิดและรายได้ของผู้กระทำความผิด (day fine system) หรืออาจใช้วิธีคุมประพฤติผู้กระทำความผิด

3. ความผิดโทษ (Ubertretungen) เป็นการกระทำความผิดเล็กน้อย โทษที่ใช้ลงแก่ผู้กระทำความผิด เป็นโทษจำคุกไม่เกิน 6 สัปดาห์ หรือปรับไม่เกิน 500 ดอยช์มาร์ค

เดิม ความผิดโทษถือเป็นความผิดอาญาประเภทหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่า กฎหมายอาญามีมาตรการการบังคับโทษแก่ผู้กระทำความผิด และเป็นการกระทำความผิดเป็นการกระทำที่อาจดำเนินได้โดยคนในสังคมอีกเหตุผลหนึ่ง แต่ต่อมา ความผิดโทษมีการบัญญัติขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการฟ้องร้องคดีเกิดขึ้นมาก มีอัตราการเกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้น นับแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ในปี ค.ศ.1968 ประเทศเยอรมนี มีแนวคิดในการปลดปล่อยความผิดอาญาที่ไม่ลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ โดยใช้วิธีการยกเลิกความผิดที่มีลักษณะเป็นการละเมิดกฎหมายเล็กน้อย (petty offences) หรือความผิดโทษที่ไม่เป็นประโยชน์เสียทั้งหมด และใช้วิธียกเลิกความผิดที่ไม่ใช่ความผิดอาญาโดยแท้ออกจากกฎหมายอาญา โดยปรับเปลี่ยนให้เป็นความผิดในทางปกครอง (administrative infraction) หรือ เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ (Ordnungswidrigkeit) แทน¹⁰⁶ และกำหนดบทลงโทษสำหรับความผิดประเภทนี้เป็นเพียงโทษปรับเท่านั้น เช่น การกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการจราจร ยกเว้นความผิดที่มีผลมาจากผู้ขับขี่เมาสุราหรือเสพยาเสพติด และความผิดฐานไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ยังคงเป็นความผิดอาญา¹⁰⁷ และรวมไปถึงความผิดประเภทที่เป็นความผิดต่อส่วนรวม (Public Order) เช่น การก่อให้เกิดเสียงดังในที่สาธารณะ การขว้างปาก้อนหินหรือสิ่งสกปรกใส่บุคคลหรือบ้านเรือน เป็นต้น

¹⁰⁵ ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน มาตรา 211. (St GB 211.)

¹⁰⁶ Michael Tonry and Richard S. Frase. (2001). Op.cit. p.192.

¹⁰⁷ Ibid. p.213.

การแยกแยะความผิดอาญาโดยทั่วไปกับการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎระเบียบ ใช้ความแตกต่างทางคุณภาพและความแตกต่างทางปริมาณเข้ามาเปรียบเทียบความผิดทั้งสองประการนี้ ในด้านคุณภาพมีแนวความคิดที่ว่า การกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนระเบียบจะไม่เกี่ยวข้องกับความผิดกฎหมายศีลธรรม จริยธรรม และไม่เป็นการกระทำร้ายแรงพอที่จะต้องใช้โทษในทางอาญาบังคับ แต่การแยกแยะโดยวิธีนี้ยังมีข้อโต้แย้งอยู่มากในเรื่องการแสดงเจตนา จึงต้องใช้การแยกแยะโดยใช้ความแตกต่างทางปริมาณ กล่าวคือ การกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยที่ไม่มีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษจึงเป็นโทษเบา ซึ่งการลงโทษถือเป็นเรื่องรองลงมา ไม่ให้เกิดเป็นการถูกตราว่าเป็นอาชญากร (Stigma) หรือถูกดำเนินทางศีลธรรม เป็นเพียงความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของส่วนรวม (Universalrechtsgut) เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับการจราจร กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ในความรู้สึกรู้สึกของคนในสังคมเห็นว่า ความผิดประเภทการขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือการขับรถในสภาพมึนเมา เป็นต้น เป็นเรื่องที่ไม่มีความผิดอาญากรรม เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรง หรือก่อความรุนแรงแก่คนในสังคม ความผิดลักษณะนี้ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ จึงอาจถือได้ว่า วิธีการจำแนกความผิดที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้เหล่านี้ออกจากความผิดอาญาโดยแท้ นั้น อาศัยปัจจัยความรุนแรงของการกระทำ ประกอบกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม หากเห็นว่าการกระทำใดที่มีลักษณะไม่รุนแรง และผลกระทบจากการกระทำผิดนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายมาก ความผิดประเภทนี้เป็นความผิดเล็กน้อย ไม่สมควรเป็นความผิดอาญา ด้วยเหตุนี้ ความผิดประเภทลหุโทษ (Ubertretungen) จึงถูกยกเลิกออกจากประมวลกฎหมายอาญาทั้งหมด เมื่อมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญฉบับใหม่เมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1975 และนำไปบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยความผิดที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม (Ordnungswidrigkeitengesetz หรือ OwiG) เสียใหม่ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยความผิดที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม หรือ OwiG นี้ เป็นการรวบรวมบทบัญญัติที่มีเนื้อหาการทำความผิดในทางปกครอง มีเพียงโทษปรับและขั้นตอนการดำเนินคดีที่ต่างจากการดำเนินคดีอาญา เช่น เจ้าพนักงานมีอำนาจปรับผู้กระทำความผิด และหากผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับ เจ้าพนักงานมีอำนาจบังคับคดีได้เอง และเมื่อกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายหลักของประเทศ มีบทบัญญัติเฉพาะความผิดที่เป็นความผิดอาญาโดยแท้ ส่งผลให้สมตามเจตนารมณ์ในการบัญญัติกฎหมายอาญา ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอาญายิ่งขึ้น

3.2 กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ (Common Law)

3.2.1 ประเทศอังกฤษ

ปัจจุบันกฎหมายอาญาของประเทศอังกฤษ คือ พระราชบัญญัติกฎหมายอาญา ค.ศ.1977 (The Criminal Law Act 1977) มาตรา 15 ได้แบ่งประเภทความผิดอาญา ออกเป็น 3 ประเภท¹⁰⁸ คือ

1. ความผิดที่ต้องพิจารณาโดยวิธียื่นคำฟ้องต่อศาล (Offences triable only indictment) คือ ความผิดที่ต้องพิจารณาโดยวิธีที่ต้องมีคำฟ้องที่เรียกว่า indictment ได้แก่ ความผิดอุกฉกรรจ์ที่มีอัตราโทษสูง เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นถึงแก่ความตาย (murder), ความผิดฐานปล้นทรัพย์ (robbery) เป็นต้น ความผิดประเภทนี้ การพิจารณาคดีจะกระทำในศาล Crown Court โดยมีลูกขุนเป็นผู้วินิจฉัยข้อเท็จจริงในคดี ความผิดประเภทนี้โจทก์ต้องเริ่มคดีที่ศาล Magistrate Court ก่อนเพื่อให้ทำการไต่สวนมูลฟ้อง เมื่อเห็นว่าคดีมีมูลจึงจะส่งมาพิจารณาที่ Crown Court ต่อไป ความผิดนี้ได้แก่ความผิดตามคอมมอนลอว์ เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

2. ความผิดที่ต้องได้รับการพิจารณาโดยวิธีรวบรัด (Offences triable only summary) คือ ความผิดอาญาที่มีโทษเล็กน้อย เดิมเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้โดยชัดแจ้งให้ได้รับการพิจารณาโดยวิธีรวบรัด แต่เมื่อรัฐสภาออกพระราชบัญญัติ The Criminal Law Act 1977 แล้ว ได้นำความผิดตามพระราชบัญญัติต่างๆ มารวมไว้ในมาตรา 15 ประกอบกับตารางที่ 1 ท้ายพระราชบัญญัติความผิดในประเภทนี้ต้องพิจารณาในศาล Magistrate Court โดยไม่ต้องมีคำฟ้อง (indictment) หรือ ได้แก่ ความผิดที่มีอัตราโทษต่ำ เช่น ความผิดตามกฎหมายจราจร (Driving Offences) ความผิดประเภทนี้จะพิจารณาโดยรวบรัด (summary) โดยปราศจากลูกขุนในศาล Magistrate Court

3. ความผิดที่อาจได้รับการพิจารณาโดยวิธียื่นคำฟ้องต่อศาลหรือโดยวิธีรวบรัด (Offences triable indictment or summary either way) คือ ความผิดที่กำหนดขึ้นใหม่ โดย The Criminal Law Act มาตรา 16 ประกอบกับตาราง 2,3 ท้ายพระราชบัญญัติ ความผิดประเภทนี้ก่อนมีการพิจารณาคดี Magistrate Court จะต้องพิจารณาก่อนว่าวิธีพิจารณาแบบใดจะเหมาะสมที่สุด โดยศาลจะสอบถามโจทก์ก่อนแล้วจึงสอบถามจำเลย หลังจากนั้นศาลจะต้องพิจารณาจากลักษณะของความผิดว่ามีสภาพเป็นความผิดอุกฉกรรจ์หรือไม่ โทษที่จำเลยควรได้รับหากฟังว่าจำเลยกระทำความผิด จะอยู่ในอำนาจศาล Magistrate Court หรือไม่ หรือสภาพแวดล้อมอื่นๆ ว่าคดีควรพิจารณาโดยมีคำฟ้องหรือโดยวิธีรวบรัด ได้แก่ ความผิดที่มีอัตราโทษในระดับกลาง เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์

¹⁰⁸ สุนัย มโนมัยอุดม. (2531). ระบบกฎหมายอังกฤษ. หน้า 177-179.

(theft) ความผิดประเภทนี้เมื่อศาลเห็นสมควรและจำเลยยินยอม จำเลยอาจจะเลือกให้พิจารณาโดยรวบรัดในศาล Magistrate Court หรือจะเลือกให้พิจารณาคดีโดยผู้พิพากษาและลูกขุนในศาล Crown Court ก็ได้

ระบบศาลของประเทศอังกฤษ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาของประเทศไทยแบ่งตามลำดับชั้นได้ดังนี้

1.) ศาลสภาขุนนาง (House of Lords)

2.) ศาลสูงชั้นกลาง ได้แก่

(1) ศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญา (Court of Appeals (Criminal Division))

(2) ศาล Crown Court

(3) ศาล High Court แผนก Queen's Bench

3.) ศาลชั้นต้น ได้แก่ Magistrate Court

การพิจารณาคดีโดยรวบรัด (Offences triable only summary) คือ การพิจารณาคดีที่ศาล Magistrate Court สามารถพิจารณาคดีและพิพากษาได้ หรือเป็นการพิจารณาคดีโดยไม่ต้องมีคำฟ้องและคณะลูกขุน ซึ่งก็คือความผิดประเภทที่ 2 หรือ 3 ดังกล่าวนั่นเอง

ในส่วนของการกำหนดโทษจำเลยนั้น หากเป็นคดีความผิดไม่ร้ายแรง (Misdemeanor) ที่ไต่ขึ้นฟ้องต่อศาล Magistrates Court เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ (Plea of guilty) ศาล Magistrate Court มีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยได้ทันที และเนื่องจากเป็นคดีอาญาที่มีลักษณะเล็กน้อย เป็นเรื่องไม่รุนแรงและมีบทลงโทษเพียงโทษปรับเล็กน้อย (minor in character and only carry a small fine) สถานิติบัญญัติจึงบัญญัติให้มีวิธีการที่ผู้กระทำความผิดที่ประสงค์จะรับสารภาพ (Pleading guilty by post) ไม่จำเป็นต้องมาที่ศาล และตาม Magistrates Court Act 1957 เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับสารภาพได้โดยไม่ต้องมาศาล วิธีการนี้ให้ใช้ได้เฉพาะความผิดที่ต้องได้รับการพิจารณาโดยวิธีรวบรัด (Offences triable only summary) เท่านั้น ซึ่ง Magistrate Court ไม่อาจเลือกพิจารณาโดยมีคำฟ้องได้ และต้องเป็นคดีที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน

เมื่อโจทก์ต้องการใช้วิธีการพิจารณาคดีโดยวิธีรวบรัด (Offences triable only summary) นี้ จะต้องส่งรายละเอียดเกี่ยวกับการฟ้องคดี พยานหลักฐาน จุดประสงค์ของการพิจารณาคดีโดยย่อ และแบบฟอร์มคำยินยอมให้จำเลยกรอกข้อความ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศาลทราบว่าจำเลยมีเจตนาจะไม่มาศาล โดยส่งไปพร้อมหมายเรียก เมื่อจำเลยกรอกข้อความส่งให้เจ้าหน้าที่ศาลแล้ว เจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งแก่โจทก์ว่าจำเลยประสงค์จะรับสารภาพโดยไม่มาศาล ในการพิจารณาคดีศาลจะถือเสมือนว่าจำเลยมารับสารภาพในศาล แต่หากปรากฏว่าในเวลาใดก่อนศาลพิจารณาจำเลยได้ขอถอนคำร้องดังกล่าวเป็นหนังสือ ศาลก็จะดำเนินกระบวนการพิจารณาไปดังเช่นปกติ ในการพิจารณาคดี โจทก์จะ

ไม่ได้รับอนุญาตให้แสดงพยานหลักฐานอื่นใดบอกเหนือไปจากที่ระบุในเอกสารที่ส่งให้แก่ศาล ศาลจะพิจารณาธงโทษกลับหลังจำเลย แต่หากศาลเห็นว่าควรรับฟังข้อเท็จจริงอื่นจากจำเลย หรือเห็นว่าควรลงโทษจำเลยประการอื่น เช่น เพิกถอนใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ จะให้โอกาสจำเลยมาศาลต่อไป

อย่างไรก็ตาม ศาลของประเทศอังกฤษจะมีดุลพินิจอย่างกว้างขวางในการลงโทษผู้กระทำความผิด หรือกำหนดโทษผู้กระทำความผิด แต่การลงโทษอยู่ในขอบเขตของลักษณะความผิดและบทกำหนดโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยจะลงโทษไม่เกินไปกว่าที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่ทั้งนี้ศาลจะรับฟังพยานหลักฐานแห่งคดีจนเป็นที่พอใจ ประกอบกับพิจารณาถึงความรุนแรงและผลกระทบต่อสังคมด้วย ซึ่งหากศาลเห็นว่าการกระทำนั้นไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงหรือส่งผลกระทบต่อผู้ใดโดยตรง เป็นเพียงการฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม ศาลอาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดรับโทษสถานเบา หรือให้ปฏิบัติตามคำสั่งบริการสังคมก็ได้

การกระทำที่ไม่มีความรุนแรงหรือส่งผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่นโดยตรง ศาสตราจารย์เชอร์ (Sayre) มีแนวคิดว่า ความผิดซึ่งโดยธรรมชาติมิใช่ความผิดอาญาโดยแท้ และเป็นความผิดเพียงเล็กน้อย หรือเป็นความผิดลหุโทษ ที่การกระทำไม่น่าจะมีความร้ายแรงจนบัญญัติเป็นความผิดอาญา ความผิดประเภทนี้ ศาสตราจารย์เชอร์ (Sayre) ได้จัดเป็น 8 ประเภท¹⁰⁹ ดังนี้

1. การจำหน่ายสุราโดยผิดกฎหมาย
2. การจำหน่ายอาหารหรือยาเถื่อน
3. การจำหน่ายโดยใช้เครื่องหมายการค้าปลอม
4. การละเมิดกฎหมายการค้าสิ่งมีนเมา
5. การก่อความรำคาญทางอาญา เช่น การกีดขวางการจราจร
6. การละเมิดกฎหมายจราจร
7. การละเมิดกฎหมายขนยนต์
8. การละเมิดกฎระเบียบของตำรวจที่กำหนดเพื่อความปลอดภัยของชุมชน

ความผิดบางอย่างอาจเป็นความผิดอาญาอย่างเด่นชัด แต่ก็มีปัญหาในกรณีที่ไม่สามารถกำหนดได้อย่างแน่ชัดว่า ความผิดใดเป็นความผิดอาญาโดยแท้หรือเป็นเพียงการละเมิดกฎระเบียบของสาธารณะหรือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบเท่านั้น แต่อาจนำหลักเกณฑ์ของ ศาสตราจารย์

¹⁰⁹ Sayre. "Public Welfare Offence." (as cited in Rollin M. Perkins a , 1969 : 792)

เพอร์กินส์ (Rollin M. Perkins) ที่ได้สรุปลักษณะเฉพาะของความผิดที่ไม่ใช่ความผิดอาญาที่แท้จริงไว้ 3 ประการ¹¹⁰ คือ

1. เป็นความผิดที่ไม่ใช่ความผิดอาญาตามคอมมอนลอว์
2. เป็นการกระทำความผิดโดยไม่ส่งผลกระทบต่อถึงบุคคลใด
3. เป็นความผิดที่คนในสังคมไม่เห็นว่าเป็นเรื่องที่สมควรดำเนิน

ศาสตราจารย์เกอรัชวิทซ์ (Gausewitz) มีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันกับแนวความคิดของศาสตราจารย์เพอร์กินส์ (Rollin M. Perkins) และได้อธิบายเพิ่มเติมหลักการของศาสตราจารย์เพอร์กินส์ (Rollin M. Perkins) ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ดังนี้¹¹¹

1. ถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นความผิดตามระบบคอมมอนลอว์ ความผิดนั้นเป็นความผิดอาญา ยกเว้นในกรณีที่เป็นการผิดประเภทก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณะ ซึ่งตามระบบคอมมอนลอว์ ถือว่าเป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาเพียงรูปแบบในการดำเนินคดีเท่านั้น แต่โดยเนื้อหามิใช่ความผิดทางแพ่ง (Civil offence)
2. ถ้าการกระทำความผิดที่มีลักษณะที่ชี้ชัดว่าเป็นการก่อให้เกิดอันตราย การกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา
3. ถ้าการกระทำความผิดนั้น วิทยุชนเห็นว่าเป็นสิ่งที่เลวทราม ดำเนินได้ หรือสมควรลงโทษ การกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา

การแบ่งแยกประเภทความผิดว่าความผิดใดเป็นความผิดที่ต้องได้รับการพิจารณาโดยวิธียื่นคำฟ้องต่อศาล (Offences triable only indictment) หรือเป็นความผิดที่ต้องได้รับการพิจารณาโดยวิธีรวบรัด (Offences triable only summary) หรือวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีของประเทศอังกฤษ จะเห็นได้ว่า ความผิดอาญาที่มีโทษเล็กน้อย หรือความผิดที่ไม่ร้ายแรง จัดอยู่ในความผิดที่ต้องได้รับการพิจารณาโดยวิธีรวบรัด (Offences triable only summary) หลักเกณฑ์ในการแบ่งแยกความผิดพิจารณาจากความรุนแรงของการกระทำความผิด จากหลักการของศาสตราจารย์เพอร์กินส์ (Rollin M. Perkins) และหลักการของศาสตราจารย์เกอรัชวิทซ์ (Gausewitz) ดังกล่าวนี้อาจนำมาใช้แยกแยะความผิดอาญาที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดโดยแท้ ออกจากความผิดอาญาได้ และความผิดดังกล่าวนี้พิจารณาโดยวิธีรวบรัด และพิจารณาในศาล Magistrate Court โดยไม่ต้องมีคำฟ้อง (indictment) ได้แก่ ความผิดที่มีอัตราโทษต่ำ เช่น ความผิด

¹¹⁰ Rollin M. Perkins b Op.cit. p.843.

¹¹¹ Rollin M. Perkins a Op.cit. p.791.

ตามกฎหมายจราจร (Driving Offences) การก่อความรำคาญทางอาญา เช่น การกีดขวางทางสาธารณะ

3.2.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ต้นแบบประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยแบ่งประเภทความผิดอาญาออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ความผิดประเภทร้ายแรง (Felonies)
2. ความผิดประเภทไม่ร้ายแรงหรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanors)
3. ความผิดเล็กน้อย (Petty Misdemeanors)

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังกำหนดให้มีความผิดอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า ความผิดที่ละเมิดต่อกฎระเบียบ (Violations)

ความผิดประเภทร้ายแรง (Felonies) เป็นความผิดที่มีโทษรุนแรงจนถึงโทษปานกลาง ซึ่งแต่เดิมภายใต้กฎหมายระบบคอมมอนลอว์ ความผิดประเภทร้ายแรงเป็นความผิดที่มีโทษประหารชีวิต ยกเว้น การกระทำความผิดที่เป็นการประทุษร้ายโดยเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือหากเป็นความผิดประเภทเล็กน้อยให้ลงโทษผู้กระทำความผิดโดยการโบยหรือเชียนตี¹¹² ซึ่งต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงบทลงโทษในหลายยุคหลายสมัย และมีการเพิ่มบทลงโทษโดยเพิ่มการลงโทษปรับ

ความผิดประเภทลหุโทษ (Misdemeanors) ได้แก่ ความผิดที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายหรือกฎหมายลายลักษณ์อักษรอื่น และนอกจากนี้ความผิดอาญาใดซึ่งกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นความผิดมิได้กำหนดประเภทของความผิดไว้ ไม่ว่าจะโดยกฎหมายนั้น หรือโดยคำพิพากษา ก็ให้ถือว่าความผิดนั้น เป็นความผิดประเภทลหุโทษ

สำหรับกฎหมายของมลรัฐต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีหลายรัฐได้กำหนดให้ความผิดซึ่งโดยลักษณะมีความรุนแรงน้อยกว่าความผิดประเภทลหุโทษ (Misdemeanors) เป็นความผิดอีกประเภทหนึ่ง นอกเหนือไปจากที่จำแนกความผิดอาญาออกเป็นความผิดประเภทร้ายแรง (Felonies) และ ความผิดประเภทลหุโทษ (Misdemeanors) โดยใช้ชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ความผิดที่ละเมิดต่อกฎระเบียบ (Violations), ความผิดที่ Magistrates Court มีอำนาจพิจารณาคดีโดยรวบรัด (Summary) หรือกฎระเบียบที่ใช้ควบคุมความประพฤติของคนในสังคม (Police Regulations) หรือการละเมิดระเบียบสาธารณะ (Public Torts) เป็นต้น ความผิดเล็กน้อยเหล่านี้ มีศาลในหลายมลรัฐ

¹¹² Rollin M. Perkin and Ronald N. Boyce. Op.cit. p.14.

ถือว่าการกระทำความผิดเหล่านี้ไม่ใช่ความผิดอาญา เช่น ศาลของรัฐโคโลราโด หลุยส์เซียนา มิสซูรี เนบราสกา โอไฮโอ และวิสคอนซิน แต่ก็มี 2-3 ศาลที่ถือว่าความผิดเหล่านี้เป็นความผิดอาญา เช่น ศาลของรัฐไอโอวา มินนิโซตา โอคลาโฮมา และยูทาห์ เป็นต้น

สำหรับความผิดประเภทละเมิดต่อกฎระเบียบ (Violations) นั้น ความผิดที่เป็นความผิดประเภทละเมิดต่อกฎระเบียบจะถูกกำหนดขึ้น โดยต้นแบบประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายลายลักษณ์อักษรอื่นของประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดให้การกระทำนั้นเป็นความผิดเล็กน้อยหรือเป็นความผิดที่มีระวางโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับและริบทรัพย์ (forfeiture) หรือโทษทางแพ่งอื่นๆ หรือเป็นความผิดที่กฎหมายลายลักษณ์อักษรอื่นได้กำหนดว่าความผิดนั้นไม่ใช่ความผิดอาญา

ต้นแบบประมวลกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้โดยชัดเจนว่า ความผิดละเมิดต่อกฎระเบียบ (Violations) นี้ไม่ใช่ความผิดอาญา และการถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดที่เป็นความผิดละเมิดต่อกฎระเบียบไม่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องสูญเสียสิทธิประโยชน์ในทางกฎหมายหรือความสามารถใดๆ ดังเช่นผู้ที่ต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดอาญา

เหตุที่มีการกำหนดให้มีความผิดละเมิดต่อกฎระเบียบ (Violations) เนื่องจากมีแนวความคิดที่ว่า คำว่า “ความผิดอาญา” (crimes) มีนัยซึ่งแสดงออกถึงการดำเนินของสังคมต่อการกระทำนั้น สภาพบังคับต่างๆ ทางอาญา ควรใช้เฉพาะกับการกระทำที่มีข้อตำหนิในทางศีลธรรม แต่ในขณะเดียวกันการกระทำความผิดที่ไม่รุนแรงถึงขนาดที่สมควรจะถูกระงับจากคนในสังคมว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาหรือความผิดที่ไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญาโดยแท้ ก็จำเป็นต้องมีไว้ แต่จัดให้อยู่ในลักษณะที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ ไม่ใช่ความผิดอาญาโดยแท้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบความเรียบร้อยสงบสุขแก่สังคม และสภาพบังคับที่นำมาใช้กับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ คือโทษปรับ โทษริบทรัพย์สิน หรือโทษทางแพ่งอื่นๆ เช่น การเพิกถอนใบอนุญาต, การกำหนด ค่าปรับ ริบทรัพย์สิน และเชื่อว่าด้วยวิธีการเช่นนี้จะสามารถตอบสนองความต้องการด้านการบังคับใช้กฎหมายได้ โดยไม่ทำให้หมกมุ่นหรือความเข้าใจในคำว่า “ความผิดอาญา” เบาบาง หรือเจือจางลงไป หรือทำให้เกิดการนำเอาโทษจำคุกมาใช้ในทางที่ผิด และไม่ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา